

[Viola Nørlov.]

ning, viser det sig, at Københavns amt er det eneste amt i landet, der har udnyttet loven fuldt ud. I alle de øvrige amter er der kommuner, der endnu ikke har denne form for hjælp til hjemmene. En så stor kommune som Hasseris med ca. 9.000 indbyggere er først kommet med i 1962.

Jeg skal ikke trætte med tal, men opgørelsen for 1960-61 viser interessante ting, som kort skal nævnes. I Præstø, Sorø, Ålborg, Ringkøbing og Thisted amter har over halvdelen af kommunerne ikke husmoderafløsning, skønt der er flere af disse kommuner, som har omkring og over 3.000 indbyggere. Hvordan hjemmene i sygdomstilfælde i disse kommuner bærer sig ad, begriber jeg ikke. Skulle der ikke i udvalget blive enighed om en obligatorisk ordning, håber jeg, at samfundsinteresserede kvinder i disse kommuner vil rette henvendelse til deres repræsentanter i de kommunale råd, så at vi på den måde kan nå frem til en generel gennemførelse af husmoderafløsning over hele landet. De kommuner, der kvier sig ved at gennemføre husmoderafløsning, fordi man vil spare, bør tænke på, at mange husmødre, hvor hjælpen findes, kan undgå at komme på hospital eller, hvis de skal indlægges, kan udskrives tidligere. Hospitalssenge er dyre i dag, og sygeplejersker er der for få af, og sidst, men ikke mindst er efter en læges udsagn tryk for et sygt menneske den halve helbredelse; dette er både menneskeligt og samfundsmæssigt af stor betydning.

§ 4 er en forbedring af loven, som vil blive hilst med glæde af de kvinder, som nu får mulighed for at få denne uddannelse, da den bliver gratis, og da kommunen efter § 6, stk. 2, kan yde løn svarende til 80 pct. af den løn, som den kursussøgende kunne have opnået, hvis hun i uddannelsestiden havde været beskæftiget ved husmoderafløsning.

Det bør også nævnes og understreges, at de samme gode betingelser gives for hjemmehjælpere, som søger uddannelse. Om vi kunne nå frem til en obligatorisk uddannelse for husmoderafløserne, ville meget være vundet både for hjemmene, der ville få mere kvalificeret hjælp, og for den enkelte husmoderafløser, der opnår højere løn. Lønspørgsmålet mener jeg vi må se lidt på i

udvalget, for lønnen er helt forskellig fra sted til sted. I cirkulæret, der fulgte loven af 1952, står der, at til refusion kan anmeldes en løn af samme størrelse som den, der normalt ydes på den pågældende egn for tilsvarende husligt arbejde. Jeg mener, vi må nå frem til at betragte husmoderafløsning som et samfundsvigtigt og ansvarsfuldt arbejde, der stiller store krav til husmoderafløseren ud over hendes kendskab til rengøring.

Jeg kunne også nævne andre ting i forbindelse med lovforslaget, men har indskrænket mig til de vigtigste, da der bliver lejlighed til i et kommende udvalg at drøfte forslaget i enkeltheder.

På mit partis vegne skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling, og ved forhandlingens afslutning skal jeg tillade mig at foreslå det henvist til et udvalg.

Ellen Poulsen: Da loven om husmoderafløsning blev vedtaget i 1949, regnede man med, at de kvinder, der gik ind i dette arbejde, skulle have en særlig uddannelse. Man regnede med, at 3 måneders uddannelse kunne kvalificere dem til at varetage dette krævende arbejde.

I 1952 slækkede man på dette krav. Da gik man ind for, at denne specielle uddannelse kun skulle vare 2 måneder, og endelig at uddannelsen ikke længere skulle være tvungen; man kunne i kommunerne godt ansætte kvinder, som ikke havde den specielle uddannelse. Det skete simpelt hen, fordi man ikke kunne få husmoderafløserne nok til at tage denne opgave op og langt mindre få dem til at gå på kursus.

Det er imidlertid gået sådan i løbet af de sidste ti år siden 1952, at færre og færre har søgt disse kursuser, og nu har man altså taget loven op til revision og vil prøve den udvej endnu en gang at slå af på fordringerne; denne gang går man fra de to måneders uddannelse ned til 125 timer.

Som det fremgår af den højtærede ministers fremsættelse, har disse problemer været drøftet med repræsentanter for de kommunale organisationer og Danske Kvinders Nationalråd. Jeg ved ikke, hvem der har deltaget i disse drøftelser, men jeg håber, at der har været praktiske husmødre eller i hvert fald folk, som har med praktisk husarbejde at gøre, med i drøftelserne, altså